

prima instanță: O. Melniciuc

instanța de apel: V. Pruteanu, A. Gavrilița, L. Popova

DECIZIE

25 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinând recursul declarat de reprezentantul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule avocatul Budu Pavel,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de ÎM CA”Grawe Carat Asigurări”SA împotriva Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, intervenienți accesorii CIA ”Asito” SA, CA ”Klassika Asigurări „SA, CA ”Victoria Asigurări” și Comisia Națională a Pieței Financiare privind anularea actului administrativ

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015, prin care a fost restituită cererea de apel,

c o n s t a t ă

La data de 22 octombrie 2013, reclamantul ÎM CA”Grawe Carat Asigurări”SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, intervenienți accesorii CIA”Asito”SA, CA”Klassika Asigurări„SA, CA”Victoria Asigurări” și Comisia Națională a Pieței Financiare privind anularea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, este o companie de asigurări cu capital majoritar austriac, membră a grupului de companii de asigurări GRAWE, care este organizată ca o societate pe acțiuni și funcționează în conformitate cu Legea cu privire la asigurări, nr. 407-XVI din 21.12.2006 în temeiul licenței de activitate în domeniul asigurărilor (asigurări de viață) nr. 000097 din 9 decembrie 2008 (cu reperfectări ulterioare), valabilă pe termen nelimitat și licenței de activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), nr. 000668 din 30 august 2011 (cu reperfectări ulterioare), valabilă pe termen nelimitat, eliberate de către Comisia Națională a Pieței Financiare,

Indică că în temeiul licenței de activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), nr. 000668 din 30 august 2011, reclamantul este autorizat să desfășoare și Clasa 10 de asigurări, activitate de asigurări de răspundere civilă auto, cu specificarea

condiții de asigurare de răspundere civilă auto a transportatorilor, asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

Potrivit art.31 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, pentru a putea desfășura activitatea de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule externă, adică de a încheia contracte de asigurare și emite certificate de asigurare Carte Verde, compania de asigurări, trebuie să dobândească calitatea de membru cu drepturi depline al Biroului Național Asigurătorilor de Autovehicule, care este constituit în temeiul Legii cu privire la asigurare sub forma unei asociații profesionale și funcționează conform statutului său.

Conform art. 31,10 lit. i) din statutul BNAA, în competența BNAA intră dreptul de a acorda calitatea de membru al Biroului Național și de a o retrage asigurătorilor.

La 27 septembrie 2013, BNAA a desfășurat ședința Adunării Generale Extraordinare a Membrilor BNAA. Reclamantul a fost preavizat despre ordinea de zi a ședinței, solicitând la 23 septembrie 2013 materialele adunării pentru a se informa despre chestiunile care vor fi discutate, însă pîrîtul nu a furnizat reclamantului nici o informație. La 20 septembrie 2013, reclamantul a informat pîrîtul despre imposibilitatea de a fi reprezentată din cauza desfășurării în Zagreb, Croația, a ședinței Consiliului reclamantului în perioada 24 septembrie 2013-27 septembrie 2013.

Conform practicii stabilite, la data de 20 septembrie 2013 reclamantul a solicitat de la BNAA amânarea ședinței pentru data de luni, 30 septembrie 2013, însă care nu a fost admisă.

La 27 septembrie 2013, Adunarea Generală Extraordinară a Membrilor BNAA, examinând chestiunea nr. 2 a ordinii de zi, intitulată cu privire la respectarea legislației în domeniul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, a dezbătut raportul președintelui Consiliului de Administrație al BNAA, în cadrul căreia el a comunicat membrilor prezenți că în rezultatul procedurii de monitorizare s-au constatat un șir de încălcări ale legislației în vigoare din partea tuturor companiilor de asigurare.

Potrivit procesului-verbal al Adunării Generale Extraordinare a Membrilor BNAA din 27 septembrie 2013, în dezbateri reprezentanții companiilor membre au confirmat că încălcările depistate în cadrul monitorizării respectării legislației în domeniul asigurării de răspundere civilă și reflectate în raportul prezentat de Consiliul de Administrație, sunt carente în activitatea tuturor companiilor membre.

S-a mai menționat că aplicarea incorectă a categoriilor de autovehicule pentru stabilirea primei de asigurare a cauzat companiilor emitente a certificatelor Carte Verde în 7 luni ale anului curent pierderi de peste 2,9 mln. lei.

S-a propus de a avertiza companiile de asigurări cu privire la încălcările legislației în vigoare și monitorizarea permanentă de către BNAA a respectării legislației în vigoare.

De asemenea potrivit procesului-verbal al Adunării Generale Extraordinare a Membrilor BNAA din 27 septembrie 2013, președintele Consiliului de Administrație a informat membrii prezenți în Adunare că în rezultatul procedurii de monitorizare s-au constatat un șir de încălcări a legislației în vigoare și aplicarea unor acțiuni neloiale de către reclamant privind aplicarea incorectă a tarifelor de prime în asigurarea de răspundere civilă auto și acordarea unor comisioane exagerate intermediarilor în asigurări.

În rezultatul investigațiilor s-a constatat nerespectarea de către reclamant a

legislației în vigoare și anume a Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

În temeiul pretențiilor analize și informații prezentate în cadrul raportului, cu votul a patru membri, pentru abținere SA "Donaris Grup", Adunarea Generală a adoptat următoarea hotărâre:

- pct.pct.2.2.1; În temeiul art. 34 lit. b) și e), art. 39 lit. i), art. 40 lit. a), art. 100, art. 108 și art. 109 din Statutul BNAA, precum și având în vedere sancționarea anterioară cu suspendarea temporară a calității de membru cu drepturi depline, a exclude ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA din componența membrilor cu drepturi depline ai BNAA, cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde. Prezenta hotărâre intră în vigoare începând cu data 10 octombrie 2013.

- pct.2.2.2. Se obligă ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA să sisteze începând cu data menționată realizarea certificatelor internaționale de asigurare Carte Verde și să transmită Biroului Național în termen de până la 15 octombrie 2013, soldul certificatelor Carte Verde nerealizate la data retragerii autorizației, confirmat prin actul de inventariere.

Certificatele Carte Verde realizate după data menționată se vor considera ca eliberate neautorizat și vor fi excluse din acoperire prin contractul de reasigurare excedent de daună pentru anul 2013.

Conform art. 32 din statutul Biroului Național, ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA rămâne responsabilă pe deplin pentru toate obligațiile asumate în virtutea calității deținute anterior și va suporta cheltuielile pentru rambursarea despăgubirilor de asigurare plătite de corespondenții nominalizați și Birourile Naționale din statele membre ale sistemului Carte Verde terțelor persoane păgubite ca urmare a accidentelor de autovehicule, produse din vina conducătorilor auto care dețineau certificate Carte Verde, eliberate de companie până la data retragerii autorizației.

Întru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, reclamantul la data de 30.09.2013 a depus o cerere, prin care a solicitat revocarea actului emis, iar prin scrisoarea nr. 01-2068/13 din 07.10.2013 emisă de către BNAA, cererea a fost respinsă.

Solicită reclamantul:

- recunoașterea ca fiind nulă din data adoptării hotărârea Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27.09.2013 privind excluderea ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA din componența membrilor cu drepturi depline ai BNAA, cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde (pct.pct.2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 2.2.5; 2.2.6 și 2.2.7 din procesul-verbal al Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27.09.2013;

- să recunoască că BNAA, prin intermediul Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA, a privat în mod ilegal ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA de autorizația de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde, ceea ce constituie o violare a dreptului la respectul bunurilor, garantat prin art. 1 al Protocolului adițional la Convenția europeană pentru apărarea dreptului omului și a libertăților fundamentale;

- să recunoască restabilirea din 27 septembrie 2013, a ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA în calitate de membru cu drepturi depline a BNAA, cu restabilirea din aceeași dată a autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde.

La 04 iunie 2014, reclamantul ÎM CA”Grawe Carat Asigurări”SA a depus cerere de concretizare, solicitând anularea în tot a hotărârii Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27 septembrie 2013 de a exclude ÎM CA”Grawe Carat Asigurări”SA din componența membrilor cu drepturi depline ai BNAA, cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde și anume pct.pct.2.2.1, 2.2.2, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 și 2.2.7 din procesul-verbal al Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27 septembrie 2013, ca fiind emisă contrar prevederilor legii, cu încălcarea procedurii stabilite și a dreptului la respectul bunurilor, garantat prin art. 1 al Protocolului adițional la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale și să restabilească din 27 septembrie 2013, ÎM CA”Grawe Carat Asigurări”SA în situația existentă de pînă la adoptarea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27 septembrie 2013, inclusiv calitatea de membru cu drepturi depline ai BNAA și autorizația de a elibera certificate internaționale de asigurare Carte Verde.

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din 17 iulie 2014 acțiunea a fost admisă parțial.

S-a dispus anularea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a membrilor Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din 27 septembrie 2013 în partea ce ține de excluderea ÎM CA”Grawe Carat Asigurări”SA din componența membrilor cu drepturi depline ai Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, cu retragerea autorizației de a elibera certificate internaționale de asigurare Carta Verde și anume pct. 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 2.2.5; 2.2.6 și 2.2.7 din procesul-verbal al Adunării Generale Extraordinare a membrilor BNAA din 27 septembrie 2013, ca ilegală.

S-a restabilit ÎM CA”Grawe Carat Asigurări”SA, în situația existentă de pînă la adoptarea hotărârii Adunării Generale Extraordinare a membrilor Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule din 27 septembrie 2013, inclusiv calitatea de membru cu drepturi depline a Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule și autorizația de a elibera certificate internaționale de asigurare Carta Verde.

În rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La data de 15 august 2014 Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a înaintat cerere de apel nemotivată solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat până la prima ședință de judecată din data de 14 ianuarie 2015 ora 14:00, s-a explicat apelantului că, în caz contrar apelul declarat va fi restituit.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015, s-a restituit cererea de apel declarată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

La data de 28 ianuarie 2015, reprezentantul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule avocatul Budu Pavel, a depus recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015, solicitînd admiterea recursului și casarea integrală a încheierii instanței de apel cu restituirea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău la etapa primirii cererii de apel.

În motivarea recursului reprezentantul Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule avocatul Budu Pavel, a invocat că încheierea contestată este ilegală și neîntemeiată.

Menționează recurentul că încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie

2014 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat, nu a fost expediată în adresa Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Indică recurentul că la data de 27 ianuarie 2015 a făcut cunoștință și a ridicat copiile încheierilor Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 și 14 ianuarie 2015 precizând că dovadă a acestui fapt servește aplicarea semnăturii pe foaia de titlu din interior, a dosarului (volum III).

Astfel precizează recurentul că nefiind în cunoștință de cauză vizavi de încheierile date și ținând cont de faptul că la data de 27 ianuarie 2015 a făcut cunoștință cu ele, se angajează să depună apelul motivat în cel mai scurt timp.

La 23 februarie 2015, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a depus referință asupra recursului declarat de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule, prin care a solicitat respingerea recursului ca neîntemeiat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea

Potrivit prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului s-a constatat că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 14 ianuarie 2015, iar recursul împotriva încheierii a fost depus la 28 ianuarie 2015 și respectiv se consideră depus în termen.

Colegiul reține că prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 17 iulie 2014 acțiunea a fost admisă parțial.

La data de 15 august 2014 Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule a înaintat cerere de apel nemotivată solicitând casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat până la prima ședință de judecată din data de 14 ianuarie 2015 ora 14:00, s-a explicat apelantului că, în caz contrar apelul declarat va fi restituit.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015, s-a restituit cererea de apel declarată de Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule.

Temei pentru restituirea cererii au servit prevederile art. 369 alin. 1) lit. a) CPC, potrivit cărora, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1);

Potrivit art. 368 alin. (1) și (3) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 CPC și 365 CPC și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Astfel instanța de recurs, prin prisma prevederilor art. 369 alin. (1) CPC, constată că întemeiat instanța de apel a dispus, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015, restituirea cererii de apel înaintate de Biroul Național al Asigurătorilor de

Autovehicule din motiv că nu a îndeplinit indicațiile instanței din încheierea emisă la 24 noiembrie 2014 în conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC.

În susținerea celor enunțate Colegiul precizează că la f. d. 23, Vol. III se atestă că, copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 a fost expediată apelantului Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule pe adresa str. B. Bodoni 57/1, bir. 404 mun. Chișinău, fiind recepționată de către Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, în numele căruia a semnat Glinca.

Mai mult ca atât Colegiul reține că în asemenea circumstanțe nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că copia încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2014 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat apelantului termen pentru prezentarea apelului motivat, nu a fost expediată în adresa Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule.

Or, potrivit prevederilor art. 105 alin. (5) CPC al RM, citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație.

Prin urmare, Colegiul consideră necesar să precizeze că circumstanțele expuse de recurent nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Mai mult ca atât, ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA în referința sa a adus ca exemple și alte cazuri în corespondența dintre părți, că aceasta era recepționată de aceeași persoană a Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule – Glinca.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat de către reprezentantul Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule avocatul Budu Pavel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către reprezentantul Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule avocatul Budu Pavel,

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM CA "Grawe Carat Asigurări" SA împotriva Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule, intervenienți accesorii CIA "Asito" SA, CA "Klassika Asigurări", SA, CA "Victoria Asigurări" și Comisia Națională a Pieței Financiare privind anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Ion Corolevski

Ion Druță